

9. Розвиток мовлення

Beszédkésztség fejlesztése

- 1** Прочитайте текст. Знайдіть дієприслівники і прислівники. Поясніть між ними різницю.

ІНШИМ РАЗОМ

Влетівши в тролейбус і зайнявши місце біля вікна, Петрик, як завжди, прилип обличчям до скла. Наче вулиці, якими їхав до школи, бачив уперше. Так було менше шансів зустрітися очима з докірливим поглядом якої-небудь бабусі. Тоді хочеш-не-хочеш довелося б поступатися місцем.

У школі Петрик мало не налетів на вчителя біології.

— Доброго ранку, Семене Яковичу! — привітався він.

— А ми вже бачилися з тобою сьогодні, — сказав учитель.

— Хіба? — здивувався Петрик.

— Так. У тролейбусі, — усміхнувшись, сказав Семен Якович. — Я стояв біля тебе, а ти сидів, удаючи, що нікого навколо себе не помічаєш.

Петрик почервонів.

— Я... я... просто... У мене зір поганий, — нарешті знайшовся він.

— Ах, ось що воно, — співчутливо мовив учитель, — тоді все зрозуміло.

Наприкінці уроку Семен Якович оголосив, що в неділю, тобто завтра, відбудеться похід до лісу.

— Будемо збирати лікарські рослини і вчитися робити гербарій.

— Ура-а-а! — першим схопився Петрик, заплескавши в долоні.

Подивившись на Петрика, вчитель сказав:

— А от Петрикові Савченку цього разу доведеться посидіти вдома. Піде з нами іншим разом. У нього несподівано так зіпсувався зір, що він за пів метра нічого не

бачить. Отже, треба йому спершу піти до лікаря, щоб окуляри прописав (з підручника).

2 Дайте відповіді на запитання

1. Куди їхав Петрик?
2. Чим їхав хлопчик?
3. З ким бачився Петрик в тролейбусі?
4. Куди й коли їхатимуть учні з учителем?
5. Хто не може їхати з класом? Чому?

3 Чи правильне твердження?

1. Петрик зайняв місце біля дверей.
2. У школі Петрик мало не налетів на вчителя хімії.
3. Петрик дивився у вікно, щоб не поступатися місцем бабусі.
4. Семен Якович стояв біля Петрика в тролейбусі.
5. Завтра відбудеться похід до лісу.
6. Першим, хто зрадів, почувши про похід до лісу, був Петрик.

4 Виправте помилки за змістом.

1. Петрик, як завжди, прилип обличчям до стільця.
2. Петрик удав, що всіх навколо себе знає.
3. Напочатку уроку Семен Якович оголосив, що в понеділок відбудеться похід до лісу
4. Будуть збирати квіти.
5. Цього разу доведеться йти пішки до лісу.

5 Прослухайте і прочитайте вірші закарпатських письменників. Знайдіть прислівники.

ЗІРКА

Тихо в полі,
Тихо в дворі,
Місяць вартує
Зорі вгорі.

В сад за стодолу
Глянула я:
Зірка на вишні
Ясно сія.

Поки добігла
Я у садок,
Зірка злетіла
Аж на горбок.

Ой, похитаю
Вишню рясну,
Струшу для себе
Зірку одну!

В'ється під гору
Стежка крута...
Зірка все вище
Й вище зліта.

С. Білак

ЖУРАВЛИК

Осіннього ранку
Журавлик летів
Далеко за море,
До теплих країв.
— Журавлику любий,
Скажи нам «курли»,
Коли ти повернешся
Знову? Коли?

— Вернуся весною
Додому назад,
До вас, милі друзі,
До рідних Карпат. —
Журавлик махнув
На прощання крильми:
— Бувайте здорові!
Курли вам, курли...

С. Жупанин

НАШІ ГОРИ

Ой на гору Плішку
Легко вийти пішки.
А на той Синяк —
Ну ні так ні сяк!
Ой із гори Діл
Видно десять сіл.
А з гори Бужори — гори, гори, гори!
А на ту, що Маковиця,
Можна тільки подивиться.
Бо вона — найвища,
Там і влітку хвища!

Л. Повх

- 6 Прочитайте текст. Знайдіть прислівники. З'ясуйте їхнє значення.

МІЙ БУДИНОК

Мій будинок цегляний, одноповерховий. Високо на даху димар, який видно здалеку. Мій будинок досить просторий. Є чотири кімнати: вітальня, дві спальні й кабінет. А також кухня, туалет та ванна кімната.

На стінах усюди шпалери. Високо на стелях висять яскраві світильники. Меблів у будинку не багато, проте достатньо, щоб зберігати речі. Прямо по коридору на підлозі лежить вовняна доріжка. Праворуч та ліворуч — по дві кімнати.

Перед будинком — просторий двір. Навколо будинку ростуть дерева. Праворуч гараж з маленькою майстернею. Посеред двору — криниця, з якої ми набираємо смачну питну воду. Навколо двору — дерев'яний паркан.

- 7 Опишіть свій дім, використовуючи прислівники: *навколо, здалеку, усередині, посеред, поряд, широко, високо, праворуч, ліворуч, просторо, там, усюди, недалеко, прямо, вгору, знизу, позаду.*

СЛОВНИК

докірливий — szemrehányó

зіпсований — megromlott

колодязь — kút

шпалери — tapéta